

Catàleg d'activitats

Educació Ambiental

de l'Anoia

-2026-

Presentació

Qui som?

Anoia pel Clima i Per la Conca som dues entitats compromeses amb la preservació, defensa i restauració del patrimoni natural i la biodiversitat de la Conca d'Òdena i de tota la comarca de l'Anoia. Des del teixit associatiu i el voluntariat, impulsem projectes i accions per donar resposta a les reivindicacions ambientals del nostre territori, passant de les paraules als fets.

L'Associació de Propietaris Forestals (APF) Serres de Miralles-Orpinell és una entitat sense ànim de lucre que agrupa propietaris forestals i altres agents del territori forestal de l'oest de l'Anoia. L'APF treballa per millorar la resiliència dels boscos davant els grans incendis forestals, afavorir la conservació de la biodiversitat, impulsar la bioeconomia i la silvopastura, i fomentar la recuperació dels paisatges agroforestals.

Estem convençuts que per protegir la natura, primer cal conèixer-la. No es pot estimar ni protegir allò que es desconeix. Per això, considerem imprescindible apropar els ecosistemes locals —tant els urbans, com els periurbans i forestals— als infants i joves. Aquest catàleg d'activitats neix amb la il·lusió d'esdevenir una eina de divulgació ambiental útil, rigorosa i propera per als centres educatius de la comarca.

Objectius del catàleg d'educació ambiental de l'Anoia

- **Donar a conèixer el patrimoni natural i geològic** de la Conca d'Òdena i l'Anoia.
- **Fomentar l'interès per la protecció i la cura** de la flora, fauna, funga i territori de l'entorn més proper.
- **Promoure un bon tracte a la natura**, des de la corresponsabilitat i consciència ambiental.
- **Acompanyar els centres educatius i oferir recursos** en els seus projectes d'educació ambiental.

Filosofia educativa

La nostra proposta pedagògica es basa en la **cooperació, el pensament crític i l'ecocentrisme**. No entenem l'educació ambiental com una simple transmissió de dades, sinó com un procés per despertar preguntes. Volem que l'alumnat **qüestionari el seu entorn, entengui les causes de les problemàtiques ambientals globals a través de les conseqüències locals, i se senti part activa de les solucions**. Fomentem valors com el treball en equip, la cura mútua (entre nosaltres i amb el medi) i el respecte als ritmes de la natura.

Relació amb el territori de l'Anoia

El nostre camp d'aprenentatge és el nostre propi mapa. Treballem amb el que tenim a prop: el curs del **riu Anoia**, els **bosc mediterranis** que ens envolten, la singularitat de la **Conca d'Òdena** o les **agressions ambientals actuals** del nostre entorn. Vincular les activitats al municipi de l'escola fa que l'aprenentatge sigui significatiu; els alumnes aprenen a llegir el paisatge que veuen cada dia des de la finestra de l'aula o de camí a casa, connectant directament l'escola amb la seva comunitat.

Educació ambiental i aprenentatge vivencial

Apostem de manera rotunda per l'**aprendre fent**. L'autèntic aprenentatge és vivencial i passa pels sentits: tocar la terra, observar un macroinvertebrat sota la lupa, olorar el bosc, dissenyar un quadern de camp o experimentar amb l'aigua. Utilitzem la **indagació científica i l'expressió artística** com a eines per canalitzar la curiositat natural dels infants. Sortir a la natura o portar la natura a l'aula transforma l'educació en una experiència emocional i inoblidable.

Us animem a explorar aquest catàleg i a sumar-vos a la comunitat d'escoles que caminen cap a un futur més sostenible, conscient i compromès amb la natura i l'Anoia. Comptem amb vosaltres!

Contacte

info@perlaconca.org o anoiaxclima@perlaconca.org

www.perlaconca.org

Índex d'activitats

El ritme de la natura _ Acompanyament durant el curs	4
Exploradores i exploradors de l'entorn: creem la nostra guia de camp	5
Esdevenim autèntics naturalistes! Taller de dibuix naturalista	6
Qui ha passat per aquí? Taller de rastres	7
Endevina el bosc	8
Un nou en[foc]: Del foc a la vida dels boscos mediterranis	9
El viatge de la gota Margarida	10
Qui viu a l'aigua del riu?	11
Descobreix el cicle de l'aigua	12
El viatge de la llúdriga	13
Sortida de camp personalitzada	14
Assessorament educatiu en educació ambiental	15

Activitats

El ritme de la natura _ Acompanyament durant el curs

Durada: 3 sessions (o més) d'1 hora durant el curs

Lloc: A l'entorn del centre, o el lloc escollit pel centre

Descripció

Com canvia el nostre entorn amb el pas del temps? En aquest projecte de continuïtat, convertirem un racó del pati, un arbre proper o una zona natural del municipi en el nostre laboratori d'estudi. A través de tres visites repartides al llarg de l'any, l'alumnat esdevindrà un equip de científics que observarà en directe com conviu la natura amb cada estació.

Investigarem qüestions com la caiguda de les fulles, l'aparició d'insectes segons l'època, els moments de floració i les estratègies de supervivència de plantes i animals davant la meteorologia. Oferim un acompanyament guiat a l'aula per recollir dades, interpretar les transformacions del paisatge i entendre els cicles vitals del nostre ecosistema.

Objectius

- Comprendre la fenologia de les espècies a través de l'observació directa dels cicles vitals i els canvis estacionals en la flora i la fauna local.
- Identificar les adaptacions i estratègies dels éssers vius en resposta al clima de cada estació.
- Desenvolupar un projecte de seguiment científic a llarg termini, aprenent a recollir dades i fer la comparativa en diferents moments de l'any.

Edat recomanada: Primària (1r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 120 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Expladores i exploradors de l'entorn: creem la nostra guia de camp

Durada: 90 minuts

Lloc: A l'entorn

Descripció

A partir de l'observació directa, l'alumnat aprendrà a analitzar i descriure els ecosistemes que conviuen als nostres municipis. Al llarg del taller, els participants descobriran l'anatomia de les plantes i els seus elements característics per poder identificar-ne les espècies més comunes. Com a resultat de l'experiència, cada alumne dissenyarà la seva pròpia guia de camp, una eina pràctica per reconèixer i valorar la biodiversitat més propera.

Objectius

- Reconèixer elements naturals significatius dels nostres entorns
- Comprendre la morfologia vegetal bàsica, identificant les parts de les plantes i les seves característiques.
- Practicar l'observació de la natura utilitzant tècniques senzilles de registre i recollida de dades

Edat recomanada: Primària (3r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 200 € per grup

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Esdevenim autèntics naturalistes! Taller de dibuix naturalista

Durada: 1 hora

Lloc: A l'entorn escollit pel centre

Descripció

En aquest taller explorarem la riquesa de la fauna i la flora locals utilitzant el dibuix com a eina d'observació científica. Els alumnes experimentaran amb el llapis, les aquarel·les i altres materials per crear les seves pròpies il·lustracions del món natural.

Objectius

- Descobrir i valorar la biodiversitat local a través d'una mirada detallada.
- Introduir la il·lustració naturalista com a eina de registre i documentació científica.
- Experimentar amb diferents tècniques plàstiques (grafit, aquarel·la) adaptades a la representació de la natura.

Edat recomanada: Primària (3r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Qui ha passat per aquí? Taller de rastres

Durada: 1 hora

Lloc: Aula

Descripció

A partir del conte "Qui ha passat per aquí?" coneixerem algunes de les característiques dels diferents animals que podem trobar al bosc com el senglar, l'esquirol, el teixó, el conill ... Podrem crear la seva petjada sobre fang o sorra. També disposarem de plomes d'ocells i rastres de petits mamífers que ens mostraran moltes curiositats.

Objectius

- Conèixer els animals que habiten dels boscos mediterranis
- Reconèixer rastres d'animals dels boscos mediterranis.
- Utilitzar l'expressió plàstica i la manipulació de materials (fang, sorra) com a via d'aprenentatge del medi.

Edat recomanada: Infantil (I5) i Primària (1r a 4t)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Endevina el bosc

Durada: 1 hora

Lloc: Al bosc escollit pel centre

Descripció

El bosc és un gran enigma, un puzle immens de peces canviants constantment. A partir de l'exploració d'un ecosistema forestal i el joc descobrirem els diferents elements i espècies que conformen els boscos dels nostres entorns. Com els humans intervenim i alterem el paisatge que ens envolta i quins ecosistemes forestals mediterranis hem de trobar i preservar als nostres entorns. Entendrem que els boscos son canviants i que no hi ha un sol model de bosc.

Objectius

- Reconèixer les principals espècies dels nostres boscos
- Identificar els impactes que generem al paisatge en la gestió del bosc
- Descobrir els ecosistemes que conformen els espais forestals mediterranis catalans

Edat recomanada: Primària (1r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Un nou en[foc]: Del foc a la vida dels boscos mediterranis

Durada: 1 hora

Lloc: A l'entorn o a l'aula

Descripció

Els incendis són esdeveniments recurrents i necessaris als ecosistemes mediterranis. L'augment de temperatures, l'abandonament dels espais forestals i el canvi del model de precipitacions a portat a crear incendis de 6a generació. A través d'aquesta activitat entendrem com conviuen els incendis i els ecosistemes mediterranis, què és el model agroforestal i quines accions i mesures hauríem de prendre com a societat per a prevenir els incendis de 6a generació (silvopastura, franges de protecció, APF, ADF...).

Objectius

- Entendre els incendis com a elements recurrents al nostre clima
- Conèixer els impactes dels incendis als entorns naturals
- Identificar mesures i solucions per pal·liar o reduir els efectes dels incendis

Edat recomanada: Primària (3r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

El viatge de la gota Margarida

Durada: 1 hora

Lloc: A l'aula o a l'entorn del riu

Descripció

La Margarida és una gota de pluja que cau a la Conca d'Òdena i emprèn un viatge pel riu Anoia, però no es coneix el territori i necessitarà la nostra ajuda per descobrir-lo. A partir d'imatges i elements que trobarem a l'aula (o a l'entorn del riu), anirem seguint el seu recorregut mentre descobrim la fauna, la flora, l'estat del riu i imaginem com ens agradaria que fos.

Objectius

- Reconèixer les plantes associades al riu
- Reconèixer els animals associats al riu
- Identificar impactes del riu Anoia
- Pensar accions de millora

Edat recomanada: Infantil (13 a 15) i primària (13 a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Qui viu a l'aigua del riu?

Durada: 1 hora

Lloc: Aula

Descripció

A partir de mostres d'aigua reals de dos punts diferents del riu Anoia, farem una observació minuciosa amb lupes binoculars per descobrir els habitants ocults del nostre riu. Presentarem el sorprenent món dels macroinvertebrats i aprendrem com aquests petits organismes ens ajuden a determinar l'estat de salut de l'aigua.

Objectius

- Comprendre el concepte de bioindicador i la funció en avaluació d'ecosistemes.
- Identificar i classificar els principals grups de macroinvertebrats del riu Anoia.
- Adquirir destresa en l'ús d'instruments d'observació òptica (lupa binocular).

Edat recomanada: Primària (3r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Descobreix el cicle de l'aigua

Durada: 1 hora /1:30h

Lloc: Aula

Descripció

Quin és el cicle de l'aigua? Quins processos s'hi donen? A partir d'experiments senzills, analitzarem el cicle de l'aigua i les seves fases. Descobrirem quin és el recorregut d'una gota quan precipita al nostre municipi i com l'ús de l'aigua en els entorns domèstics i industrials altera aquest cicle natural, avaluant-ne els efectes.

L'activitat inclou la possibilitat de fer un taller de construcció d'un cicle de l'aigua en un pot per a cada alumne.

Objectius

- Comprendre el cicle de l'aigua a partir de l'experimentació directa.
- Contextualitzar el cicle de l'aigua a l'entorn proper i del municipi.
- Analitzar els impactes de l'activitat humana en el cicle de l'aigua.

Edat recomanada: Primària (1r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió (200€ amb el taller).

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

El viatge de la llúdriga

Durada: 1 hora

Lloc: Aula

Descripció

El 2024 es van detectar llúdrigues al riu Anoia, a l'altura de Jorba. Però quin viatge han fet aquestes llúdrigues per remuntar el riu Anoia? En aquesta activitat descobrirem quin animal és la llúdriga, els boscos de ribera, els impactes que té el riu anoia i quines coses podem fer com a ciutadans. A partir de 4 activitats diferents, a través del joc i treball en equip anirem coneixent i explicant tots els conceptes.

Objectius

- Presentar el concepte de xarxa tròfica
- Conèixer la biologia i ecologia de la llúdriga al riu Anoia.
- Reconèixer la importància dels boscos de ribera i els hàbitats fluvials.
- Identificar les amenaces humanes i naturals sobre els ecosistemes d'aigua dolça.
- Comprendre el concepte de xarxa tròfica, i aplicar-la a l'ecosistema fluvial.

Edat recomanada: Primària (3r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 150 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Sortida de camp personalitzada

Durada: 2 hores (adaptable a les necessitats dels centres)

Lloc: A decidir

Descripció

La millor manera de comprendre el medi ambient és vivint-lo en primera persona. Oferim sortides *in situ* totalment adaptades a les necessitats curriculars de cada centre educatiu. A través de la indagació i la interpretació de l'entorn, acompanyem els alumnes a descobrir els secrets de la biodiversitat i del paisatge de la comarca.

Escull la teva temàtica d'estudi:

- Ecosistemes fluvials: Descubrim la vida i la importància dels nostres rius.
- Geologia i relleu: Aprenem a llegir la història de la Terra a través de les roques.
- Flora, les plantes que ens envolten: Explorem el món de les plantes i les seves adaptacions.
- La vida al bosc: Un viatge per entendre l'equilibri de les masses forestals.
- Fauna i rastres: Investiguem els animals de l'entorn i com detectar-los.

O qualsevol altra proposta: contacteu amb nosaltres per correu electrònic i concretem la vostra sortida a mida.

Objectius

- Apropar l'alumnat al medi natural a través de l'experiència directa.
- Reconèixer els elements dels entorns naturals del propi municipi.
- Aplicar procediments de recollida de dades i observació directa sobre el terreny.

Edat recomanada: Infantil (3 a 5) i Primària (1r a 6è).

Preu orientatiu: a partir de 250 € per sessió

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.

Assessorament educatiu en educació ambiental

Durada: A determinar segons necessitat centre educatiu

Lloc: Al centre educatiu o telemàtic

Descripció

Servei d'assessorament i suport pedagògic adreçat al professorat per al desenvolupament de continguts relacionats amb el medi ambient, les ciències naturals, la biologia, la geologia i l'educació ambiental.

Es realitzen sessions de treball conjunt, formacions i acompanyament en la planificació d'activitats, projectes o situacions d'aprenentatge adaptades a les necessitats del centre. Si es considera oportú, també es pot oferir suport directe dins l'aula durant la realització de sessions o activitats específiques.

Objectius

- Proporcionar recursos i eines pedagògiques als centres educatius
- Enriquir els continguts de ciències naturals dels centres educatius
- Apropar coneixements especialitzats en biologia i educació ambiental al professorat i a l'alumnat
- Acompanyar els centres en el desenvolupament de projectes vinculats a la natura i la sostenibilitat

Edat recomanada: Infantil (3 a 5) i primària (1r a 6è)

Preu orientatiu: a partir de 70 €/hora

Pressupost adaptat segons durada, localització i necessitats del centre.